

ชื่อเรื่อง	ศักยภาพของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารีในการรองรับกิจกรรมนันทนาการ
ชื่อผู้เขียน	นางสาวอาจารย์ สว่างศรี
ชื่อปริญญา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการนันทนาการและการท่องเที่ยว
ประธานกรรมการที่ปรึกษา	รองศาสตราจารย์ ดร.สุณิลา ทนุผล

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ศักยภาพของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารีในการรองรับกิจกรรมนันทนาการ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาลักษณะทางกายภาพของพื้นที่เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี 2) ศึกษาลักษณะพื้นที่ เศรษฐกิจ และสังคมของตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ 3) ประเมินศักยภาพของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี ตามหลักเกณฑ์การประเมินศักยภาพทรัพยากรท่องเที่ยวเพื่อจัดอันดับความสำคัญ ด้านกายภาพ ด้านคุณค่า ด้านความนิยม ด้านความปลอดภัย และด้านความเปราะบางของสิ่งแวดล้อมในทรัพยากรท่องเที่ยว และ 4) ประเมินศักยภาพของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี ตามหลักเกณฑ์การประเมินศักยภาพทรัพยากรท่องเที่ยวเพื่อจัดอันดับความเสื่อมโทรมด้านจิตความสามารถในการรองรับ ด้านการรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้านผลประโยชน์ที่ชุมชนได้รับ ด้านความสามารถในการพึ่งตนเอง และด้านการบริหารจัดการของทรัพยากรท่องเที่ยว ผู้ให้ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้คือ 1) เจ้าหน้าที่ระดับต้นของเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี จำนวน 20 คน โดยไม่มีการสุ่มตัวอย่าง 2) นักท่องเที่ยวชาวไทยที่เดินทางมาเยือนเชียงใหม่ไนท์ซาฟารี จำนวน 80 คน โดยอาศัยการสุ่มตัวอย่างแบบกำหนดสัดส่วน (quota sampling) และ 3) หัวหน้าครัวเรือนของราษฎรในพื้นที่หมู่ที่ 1 บ้านดงกาย และหมู่ที่ 12 บ้านดงกายเหนือ ตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 88 ครัวเรือน ซึ่งได้มาจากการสุ่มตัวอย่างแบบมีระบบ (systematic random sampling) เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบความตรงในเนื้อหาและความเป็นปรนัย การเก็บข้อมูลได้ดำเนินการในเดือนมกราคม 2550 และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติบรรยาย โดยใช้ค่าความถี่และค่าเฉลี่ย

การวิจัยเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของพื้นที่เชียงใหม่ไนท์ซาฟารี และลักษณะพื้นที่ เศรษฐกิจ และสังคมของตำบลหนองควาย อำเภอหางดง จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่าสภาพพื้นที่ตั้งอยู่ในเขตอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย โดยทั่วไปเป็นที่ราบเชิงเขา ความสูงของพื้นที่อยู่ระหว่าง 300-1,685 เมตรจากระดับน้ำทะเล อุดมไปด้วยป่าไม้ธรรมชาติและสัตว์ป่า

หลากหลายชนิด สภาพภูมิอากาศมี 3 ฤดูคือ ฤดูร้อน ฤดูฝน และฤดูหนาว สภาพทางธรณีวิทยา ประกอบด้วยหินอัคนี หินชั้นและหินแปร ส่วนลักษณะพื้นที่ของตำบลหนองควาย ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอเมืองเชียงใหม่ มีเนื้อที่ 10,875 ไร่ การคมนาคมใช้เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 108 และทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1269 แหล่งน้ำในเขตตำบลมีทั้งแหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น โดยแบ่งการปกครองออกเป็น 12 หมู่บ้าน มีจำนวนครัวเรือน 3,869 ครัวเรือน มีประชากร 8,289 คน จำแนกเป็นเพศชาย 4,003 คน เพศหญิง 4,286 คน และประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป โดยมีวัด 1 แห่ง สถานศึกษา 17 แห่ง สถานพยาบาล 14 แห่ง สถานีตำรวจ 1 แห่ง และสถานที่ราชการ 4 แห่ง

สำหรับการประเมินศักยภาพทรัพยากรท่องเที่ยวของเชียงใหม่ในทศวรรษเพื่อจัดอันดับความสำคัญ ผลการวิจัยพบว่า เชียงใหม่ในทศวรรษมีศักยภาพทรัพยากรปานกลางในการรองรับกิจกรรมนันทนาการ ทั้งนี้มีมูลเหตุมาจากที่ตั้งของเชียงใหม่ในทศวรรษอยู่ติดกับอุทยานแห่งชาติดอยสุเทพ-ปุย และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรเชียงใหม่ อย่างไรก็ตาม ผลการวิจัยประเด็น การประเมินศักยภาพทรัพยากรท่องเที่ยวของเชียงใหม่ในทศวรรษเพื่อจัดอันดับความเสื่อมโทรม กลับพบว่า เชียงใหม่ในทศวรรษได้บริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวในการรองรับกิจกรรมนันทนาการอย่างเหมาะสม จึงเกิดผลกระทบต่อความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมเพียงเล็กน้อย ดังจะเห็นได้ว่า เชียงใหม่ในทศวรรษได้บริหารจัดการทรัพยากรท่องเที่ยวอย่างมีความรับผิดชอบที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและสังคม

Title	The Potential of Chiang Mai Night Safari for the Visitors' Recreation Activities
Author	Miss Acharee Sawangsri
Degree of	Master of Arts in Recreation and Tourism Management
Advisory Committee Chairperson	Associate Professor Dr. Sunila Thanupon

ABSTRACT

This study aimed to investigate the following :1) physical characteristics of Chiang Mai Night Safari ; 2) topographic and socio – economic aspects of Tambon Nongkwai, Hangdong District, Chiang Mai province ; 3) potential estimation of Chiang Mai Night Safari according to tourism resource potential evaluation for ranking the importance on physical, value, popular, safety and weak aspects of the environment of tourism resource; and 4) potential of Chiang Mai Night Safari according to the criteria on the evaluation of tourism resource potential for ranking the deterioration of tourism resource, the quality of environment, the benefit that the local community obtained, the capability on self-reliance, and the managerial administration of tourism resource. The data providers in this study were : 1) twenty staff of Chiang Mai Night Safari ; 2) eighty Thai tourists visiting Chiang Mai Night Safari (obtained by quota sampling); and 3) heads of household in region 1 Tongkai village and Moo 12 Tongkai Nue, Tambon Nongkwai, Hangdong District, Chiang Mai province, totaling 88 households obtained by systematic random sampling. The tool used for collecting data was questionnaire and the data were collected in January 2007 and analyzed by descriptive statistics using frequency and mean values.

Results of the study revealed that Chiang Mai Night Safari was located in Doi Suthep - Pui national park. The height of the area was 300 – 1,685 meters above sea level, having various kinds of flora and fauna. Tambon Nongkwai was located in the south of Amphur Muang and could be reached through the 1269 main road. Tambon Nongkwai was divided into 12 villages covering an area of 10,875 rai. It had 3,869 households with the population of 8,289 (4,003 males and 4,286 females). Tambon Nongkwai

had 1 temple, 17 schools, 14 public health stations, 1 police station and 4 government offices. Majority of the local people were hired workers.

For the potential evaluation of tourism resources of Chiang Mai Night Safari, it was found that Chiang Mai Night Safari had a moderate level of resource potential for recreation activities. This was because its location was close to Suthep-Pui National Park and Chiang Mai Agricultural Development and Promotion Center. However, It was found that Chiang Mai Night Safari had appropriate managerial administration of tourism resource suited for recreation activities. Thus, there is little effect on the deterioration of environment as Chiang Mai Night Safari was responsible for the managerial administration of tourism resource which did not affect the environment and society.